



ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΖΩΗ
τα πάντα για τον μαθητή

Μάθημα, Θεματική Ιστορία

Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών
Δ. Πρόσφυγες και αλυτρωτικά κινήματα κατά τον 19^ο
αιώνα

Στόχος

- Να κατανοήσουμε πως οι περιοχές που δεν συμπεριελήφθησαν στα ελληνικά σύνορα το 1832 ήταν σε ένα συνεχή αναβρασμό: συχνά ξεσπούσαν αλυτρωτικά κινήματα στα οποία έδιναν το παρόν ένοπλοι πρόσφυγες που είχαν εγκατασταθεί από τον καιρό της Επανάστασης στην ελεύθερη Ελλάδα.

Το μεγαλύτερο προσφυγικό ρεύμα που προκλήθηκε ήταν αυτό της Κρητικής Επανάστασης του 1866- 1869.

Συνολικά ο πληθυσμός διπλασιάστηκε από το 1840 έως το 1880. Σε αρκετές περιπτώσεις οι πρόσφυγες που προέρχονταν από περιοχές οι οποίες βρίσκονταν σε εμπόλεμη κατάσταση επέστρεφαν στις πατρίδες τους όταν ηρεμούσαν τα πράγματα.

Κριμαϊκός πόλεμος

Πρόσφυγες από Θεσσαλία, Ήπειρο, Μακεδονία, με την ελπίδα της απελευθέρωσης.

Επαναστατικά σώματα διείσδυσαν στις επαρχίες αυτές και κάλεσαν σε ξεσηκωμό. Τα κινήματα απέτυχαν και οι αντάρτες στην επιστροφή τους ακολουθήθηκαν από αμάχους, που επέστρεψαν όταν ηρέμησε η κατάσταση

Επιπτώσεις στην Αθήνα

Η επιδημία χολέρας που έφεραν τα γαλλικά στρατεύματα κατοχής διαδόθηκε γρήγορα πλήττοντας το νότιο τμήμα όπου κατοικούσαν σε άθλιες συνθήκες πρόσφυγες από τουρκοκρατούμενα ελληνικά μέρη. Για την αποκατάστασή τους ιδρύθηκε προσφυγικός συνοικισμός στην Ανίβιτσα Φθιώτιδας

1866- 1869

Η Κρητική Επανάσταση ήταν που προκάλεσε το μεγαλύτερο προσφυγικό ρεύμα στο 2^ο μισό του 19^{ου} αιώνα.

Στην Αθήνα και στη Σύρο συστάθηκαν «Κεντρική Επιτροπή υπέρ των Κρητών»
Για τον ίδιο σκοπό και για την περίθαλψη των αμάχων προσφύγων, ιδρύθηκαν στο εξωτερικό διάφορες «επιτροπές», όπως του Λονδίνου, η οποία μαζί με την «Αγγλοελληνική Επιτροπή» στην Αθήνα, ανέλαβε 4500 πρόσφυγες.

1868

Τον Φεβρουάριο του 1868 είχαν φτάσει 10.000 πρόσφυγες στην Αθήνα και καθημερινά κατέπλεαν μεγάλες ομάδες άμαχου πληθυσμού σε κακή κατάσταση.

Το κράτος βρέθηκε σε αδυναμία να στηρίξει σταθερά την Κρητική Επανάσταση και έτσι απέτυχε να αντιμετωπίσει το οξύ προσφυγικό πρόβλημα.

Το 1895 ανακινήθηκε πάλι το Κρητικό, χωρίς επόμενο προσφυγικό ρεύμα

Ρωσοτουρκικός 1877- 1878

Αναθέρμανε το όνειρο της ανάκτησης Ηπείρου, Θεσσαλίας, Μακεδονίας, όπου επιχειρούνταν επαναστατικά κινήματα.

Τον Ιανουάριο του 1878 ιδρύθηκε στην Αθήνα η Μακεδονική Επιτροπή με σκοπό την οργάνωση επανάστασης στη Μακεδονία.

Μακεδονική Επιτροπή

Οι της Νέας Πέλλας και της Εύβοιας ανταποκρίθηκαν στις προσπάθειές της να συγκεντρώσει στρατιωτική δύναμη.

Επανάσταση ξέσπασε στον Όλυμπο, στα Πιέρια, στη Χαλκιδική και έληξε με ανακωχή Ελλήνων και Τούρκων. Κάποιοι επαναστάτες πέρασαν στην ελεύθερη Ελλάδα αλλά επέστρεψαν και στις περιοχές τους

Ελληνοτουρκικός 1897

Η υποχώρηση του στρατού μετά την κατάληψη της Λάρισας ακολούθησε και γενική έξοδος του άμαχου πληθυσμού, που έφευγε πανικόβλητος.

Η Συνθήκη Ειρήνης της Κωνσταντινούπολης το 1897 λήγει τον πόλεμο προβλέποντας μικρές βελτιώσεις υπέρ των Τούρκων της θεσσαλικής συνοριογραμμής.

Το χωριό Κουτσούφλιανη το εγκατέλειψαν για να εγκατασταθούν νοτιότερα σε ελληνικό έδαφος

Για ολοκληρωμένη εικόνα του Κριμαϊκού Πολέμου παράβαλε και τις σελίδες 13, 74, 75 του σχολικού βιβλίου.

Για ολοκληρωμένη εικόνα του «Ατυχούς Πολέμου» παράβαλε και τις σελίδες 37, 38 και 85 του σχολικού βιβλίου.

Επιπλέον πληροφόρηση